

A pápalátogatás és annak üzenetei Romániában

Ábrám Zoltán

Ferenc pápa romániai, erdélyi látogatása nemcsak történelminek bizonyult, hanem történelmi léptékű üzenetek megfogalmazására is alkalmas volt. Katolikusnak és nem katolikusnak, magyarnak és románnak érdemes megszívlelnie néhol diplomatikusan, ám érthetően és szeretettel megfogalmazott szavait. Olyan „együtt járásra” és emberarcúságra való felhívását, amely az igazságra, szabadságra és békére támaszkodik. Egy ellentmondásokra épülő Romániában, amelyben a különböző helyszíneken félmillióan voltak kíváncsiak őszentségére, vágytak lelki feltöltődésre általa. Annyi állampolgár, ahányat – a kommunista hatalommal ellentétes vallási, világnézeti elvei miatt – évtizedekkel ezelőtt bebörtönözött az államhatalom. Köztük papok mindenféle felekezetből, de kiemelten a megszüntetett görögkatolikus egyház főpapjai, római katolikus egyházfők, bebörtönözött és kivégzett protestáns papok, szektásoknak vélt ígéhirdetők.

A Szentatya a múlt bűneinek megbocsátását szorgalmazta, de csakis úgy, hogy a múltat nem feledhetjük el. Ennek jegyében zajlott a hét meghurcolt görögkatolikus püspök boldoggá avatása Balázsfalván vatikáni zászlók és jelvények sűrűjében, a vértanú püspököket a pápával együtt ábrázoló molinók jelenlétében Iuliu Hosu püspök emlékiratainak az újrakiadása mellett. Vajon a csíksomlyói pápalátogatáskor a mi börtönviselt püspökünk, Márton Áron miért nem kapott, kaphatott némi „reklámot”? Miközben a saját közösségünknek szóló gesztusok mellett mégiscsak némi versengés, kisajátítás alakult ki

a pápalátogatás kapcsán, a román államhatalommal, a Vatikánnal és önmagunkkal kompromisszumokat kötve.

Mindezeket félretéve, most nem a csíksomlyói búcsún megszokott tömeg, a magyar és a székely zászlók részleges hiánya volt a döntő, hanem a zárándoklat jelentőségének a kiemelése, a fél évezredes Mária-kegyszobor arany rózsával való jelképes megajándékozása. Mi bebizonyítottuk, hogy – másoknak tetszik vagy nem – ragaszkodunk a múltunkhoz, büszkék vagyunk őseink hitbéli, nemzeti, közösségi megvalósításaira.

És miközben a székely és nem székely zárándok az eddigi búcsúkat túlszárnyaló viszonytárságos időjárás viszonyok között dagadó sárban, szélben és esőben küzdötték fel magukat a Nyeregbe a Szűzanyához, addig Balázsfalván az Egyesülés mezején a felszálló köd nyomában tűző napsütés érkezett Ferenc pápával együtt. Friss zöld fűben állodogálhattak a zárándokok, miközben hatalmas nemzeti lobogó „nyújtott irányt” számukra. Ugyanazok a színek, amelyek száz évvel ezelőtt Gyulafehérváron mutattak irányt az egyesülésben kulcsszerepet játszó görögkatolikus papoknak, hogy emberöltőnyivel később – az általunk jól ismert kétszínűség jegyében – az államegyház árnyékában beszüntessék egyházukat. És most eljött a pápa, és ő kért bocsánatot Dániel pátriárka helyett, akit testvérenek nevezett. Gyűlölködés helyett valóban krisztusibb szeretetet hirdetni és gyakorolni.

A pápalátogatás a katolikus híveknek szóló vallási jellegén túl az egyházak, a népek megbékélésének az útjára irányította a figyelmet. Miközben a „bajkeverőkön” túl az emberek nagyszerű érzelmevilága, mélységes tisztelete, példaértékű szeretete került előtérbe. De hogyan tudjunk egymásnak megbocsátani? A megbocsátó úgy válhat meg lelki terhétől, ha az emberi szeretetet helyezi előtérbe az igazság melletti kiállást nem kerülve. A megbocsátás tárgyától

ugyanakkor az lehet elvárható, hogy az igazság elfogadása mellett hasonlóképpen szeretettel és alázattal viszonyuljon. Hiszen mindannyiunk így imádkozunk: és bocsásd meg a mi vétkeinket! Amiképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek.

Miközben nincs helye sem fölényes kisajátításnak, sem a keresztyén értékek szellemében a „migránstámogatónak” titulált pápa bírálatának, több százezer román állampolgár (köztük mi, romániai magyarok) nyert lelki feltöltődést Ferenc pápa történelmi látogatásának napjaiban és azt követően. Egy olyan ortodox többségű országban, ahol dül a korrupció, egymásnak adogatják a börtön kilincset vezető politikusok, a kisebbségi jogok példaértékű biztosításáról

→ **A Szentatya a múlt bűneinek megbocsátását szorgalmazta, de csakis úgy, hogy a múltat nem feledhetjük el. Ennek jegyében zajlott a hét meghurcolt görögkatolikus püspök boldoggá avatása Balázsfalván vatikáni zászlók és jelvények sűrűjében.**

szajkóznak, újabb és újabb családok készülnek a szülőföld részleges vagy teljes elhagyására. És jönnie kellett a világ legtekintélyesebb egyházfőjének, Szent Péter utódjának, hogy magába szálljon egy egész ország lakossága, mialatt a pápai látogatás és üzenetei gyógyírt jelentettek az arra szomjúzóknak.

Valóban: miénk a múlt, övék a jelen. De kié a jövő? Talán azé, aki megérti a hozzá intézett szavakat, aki keresztyén életet él, aki az elméleti síkon túl a gyakorlatban is követi a pápai intelmeket. Hosszú távon az együtt járóké, az egymással szolidárisaké, a zárándokúton célba érőké. Azoké, akik jól tudják, hogy a felhős szakadást követően kisüt a nap.

A „hagyományt támogatók” kőkemény erőszaka

Somogyi Botond

Nem tagadom, kimondottan jól esett, hogy vasárnap az osztályozó első mérkőzésén a kolozsvári U hazai pályán kétgólos vereséget szenvedett a nagyszabású mérkőzésen. Hogy miért? Egyrészt nyilván azért, mert CFR-szurkolóként számomra nem mindegy, hogy a rivális milyen eredményt ér el. Állítólag minél rosszabbat, annál jobb érzés – ez egy ellendrukker „természetes” hozzáállása. Ám én nem vagyok ennyire szűklátókörű: hosszú évekkel ezelőtt még annak örvendtem, hogy Kolozsvárnak két csapata is az elsőosztályban játszott. Csakhogy azóta sok minden változott – rossz irányba. Ezért nem elsősorban az ellendrukker beszél belőlem, amikor azt kívánom: az Universitatea maradjon csak a másodosztályban – minél hosszabb ideig. A kárörömnél ugyanis sokkal nyomósabb érveim vannak.

A vasárnap esti mérkőzésen a Cluj Arena látóit nagy részben elfoglaló szurkolók egy sokatmondónak tűnő molinót is kifeszítettek: az U értékeit támogatjuk. Hogy ezek az értékek melyek is lennének, azok igencsak kérdőjelesek számomra. Merthogy a mérkőzés lefújása előtt 0–2-es állásnál az egyik hazai néző félmeztelenül a pályára rohant. A csendőrök nagy későre a nyomába eredtek, de az U-játékosok közül is sokan utána szaladtak. És akkor érkezett a lelátóról a többi „ultra” is. Kisebbségi kavarodás alakult ki, amely hamar tettelegességgé fajult. Olyannyira, hogy valaki feltépve a Cluj Arena egyik székét a hozzá legközelebb

álló szolgálatot teljesítő csendőr fejéhez vágta. A súlyos agyrázkódást szenvedett rendfenntartó hétfő este még az intenzív osztályon feküdt, az orvosok szerint – ha vérömleny keletkezik az agyában – akár műtetre is sor kerülhet. Amúgy a pályára szaladó delikvensről később kiderült, a rendőrség tiltólistáján volt, nem lett volna szabad sporteseményen részt vennie. Ha ismét vétkesnek találják, letöltendő szabadságvesztésre ítélik. Mint ahogy a széket a csendőr fejéhez verő szurkolót is. Igaz, a feltételezések szerint csupán néhány hónapra. Ilyen ítéletek mellett nem csoda, hogy az U-szurkolók körében tombol az erőszak, a huliganizmus.

Vajon ilyen értékekre utaltak a stadionban kifeszített szöveg megfogalmazásakor? Bizonyára nem. Csakhogy a tények mást mutatnak. Ugyanis arról kevés szó esik, hogy az U szurkolóinak egy része milyen vandál módon viselkedik. Függetlenül attól, hogy kedvenc csapata éppen milyen eredményt ér el. Két éve U-huligánok rontottak rá egy CFR-szurkolók által szervezett családos esemény részvevőire. A kosárlabda-Eb kolozsvári mérkőzése alatt magyar zászlókat égettek. Tavaly ősszel a Petrolul szurkolóival keveredtek véres összetűzésbe. Néhány hete a CFR bajnoki címét késő éjjel ünneplő családokat támadták meg botokkal. Arról nem is beszélve, amikor néhány éve – amikor még mindkét kolozsvári csapat az első ligában játszott – a belvárost dúlták fel, randalírozás közben egy rendőrt a járdából kiszakított kővel sebesítettek meg. Soroljam tovább?

Éppen elég indok arra, ha a kolozsvári magyar – és úgy általában véve a békés – szurkoló azt szeretné: az U maradjon inkább a második ligában. Mert elképzelni is szörnyű, mi lenne, ha a két csapatnak ismét egymás ellen kellene ját-

szania az elsőosztályban. Főleg most, amikor az U fennállásának századik évfordulóját ünnepli, jövőre pedig a trianoni békediktátum centenáriuma kerül sor.

Tudom, az U szurkolótábora nem ilyen. Az egyik legszebb az országban – sulykolja a bukaresti román sportsajtó is. Csakhogy a tévénező vagy a sporteseményre kilátogató személy nem így vélekedik: számára a rendbontást és az erőszakot az U-szurkoló jelenti. Merthogy az követi el. Mindegy, hogy az ultrák táborából vagy máshonnan érkezik.

Különben a közösségi médiában – és helyenként a sportsajtóban is hasonló véleménnyel lehet találkozni – arról írnak, hogy a hagyománnyal rendelkező klubokat jobban kellene támogatni. Nekik az első ligában a helyük – vallják egyesek. Ugyan miért? A sportban az eredmények a mérvadások, nem a hagyomány. Az előbbi téves felfogás alapján az 1954-ben vb-döntőt játszó (utána pedig két olimpiai aranyat és egy Eb-bronzt beseprő) magyar futballválogatottnak is elődöntőket kellene játszania a világeseményeken.

És egyáltalán mi a hagyomány? Az U miért hagyománnyal rendelkező csapat? Azért, mert 1919-ben alapították, és az 1940-es bécsi döntést követően a román bajnokságot választotta, nem a magyart? Vagy azért, mert több mint egy fél évszázada nyert egy kupát? Azóta viszont semmi marandót nem alkotott – a sport terén.

Vasárnap este az U kétgólos vereséget szenvedett a Hermannstadt csapatától. A hátrányt nehéz ledolgozni, és remélhetőleg a tegnapi, lapzártá után rendezett visszavágó után is kijelenthető: a következő idényben az U továbbra is szombat délelőttöként lép majd pályára.

Ha másért nem, legalább Kolozsvár viszonylagos nyugalmaért.